

Projectplan: Aanpak Wachttijden – Lokaal Team van de Toekomst
Aan: Kerngroep aanpak wachttijden en Beleidsadviseurs Jeugd IJsselland
Datum: 18 september 2024
Versie: 2
Van: Kerngroep Aanpak Wachttijden Jeugdhulp

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	2
2.	Achtergrond	2
3.	Projectvoorstel	3
4.	Governance	6
6.	Financiering	7
7.	Planning	7
8.	Risico's	7

1. Inleiding

In april 2023 zijn we van start gegaan met het regionale project aanpak wachttijden; waarbij we via een stip op de horizon in 2040 naar de lange termijn kijken, maar daarnaast samen met jeugdhulpaanbieders, inwoners en gemeenten in het hier en nu concrete stappen zetten om de situatie te verbeteren en zo samen een houdbaar jeugdhulpstelsel te houden.

Dit plan is het resultaat van veertien maanden werk van de kerngroep aanpak wachttijden. Waarin gemeenten, aanbieders, het landelijke team aanpak wachttijden en ervaringsdeskundigen zijn vertegenwoordigd. Samen hebben we gewerkt aan de probleemdefinitie en bijbehorende doelstelling die vorig jaar bij start van het regionale project is vastgesteld door de regio;

Hoe kan de regio IJsselland in samenwerking met de verwijzers, gemeenten, zorgaanbieders en andere partners zoals het onderwijs, de jeugdhulp zodanig verbeteren dat jeugdigen en gezinnen tijdig de juiste ondersteuning ontvangen?

Op basis van de probleemdefinitie is het doel wat we met elkaar willen nastreven dat elke jeugdige die jeugdhulp nodig heeft op tijd passende hulp dichtbij ontvangt binnen de regio IJsselland. Met als resultaat een afname in de wachttijden binnen het gehele jeugdstelsel in de regio IJsselland.

Door middel van vele gesprekken, interviews, sessies en het systematisch in kaart brengen van het zorglandschap zijn inzichten (uit de hele regio) verzameld die samen de basis vormen voor dit plan van aanpak. We bouwen daarin voort op de kaders uit de kwartiermakersfase, waarvan het rapport [hier te vinden](#) is. Tevens is er gewerkt aan een visie op wachttijden. [Zie hier](#)

2. Achtergrond

In de visie over wachttijden staan de thema's beschreven die invloed hebben op de in- door en uitstroom van de jeugdketen. Vervolgens zijn deze thema's in de kwartiermakerfase verder uitgewerkt in kaders die bleken samen te komen in de lokale teams.

De inzichten uit de kwartiermakersfase geven ons richting om projecten te starten in de lokale teams. Maar wat betekent dat? Hoe verhoudt zich dat tot de reeds lopende activiteiten binnen de lokale teams? En de relatie met de opgave binnen de Hervormingsagenda (HvA), die gaat over stevige lokale teams?

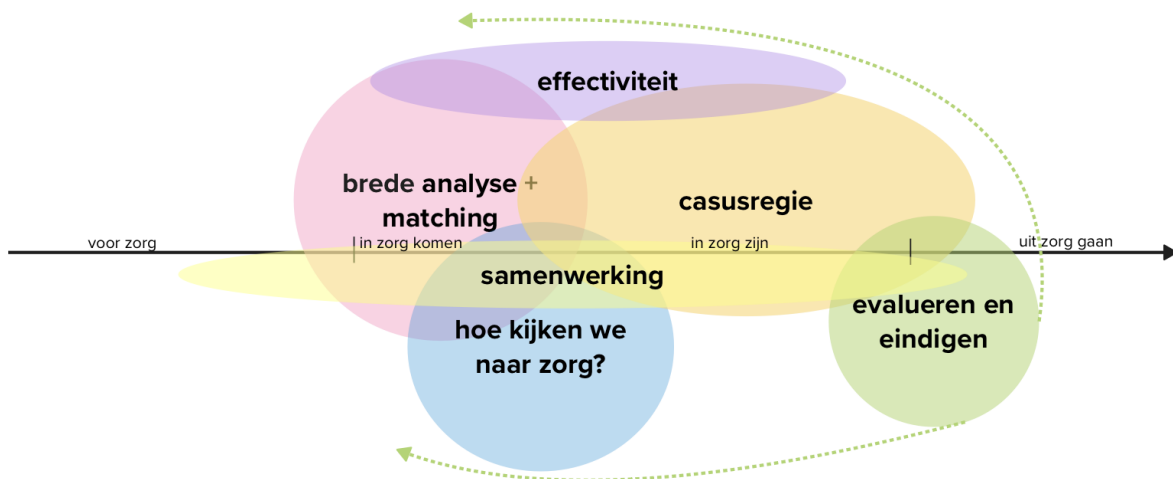
Op dit moment zijn alle elf gemeenten in de regio aan de slag met de inrichting van hun lokale teams op basis van het *Richtinggevend kader Toegang, lokale teams en integrale dienstverlening, 2024*. Allen op hun eigen tempo en met hun eigen organisatie- inrichting. Daarnaast worden regionaal de voorbereidingen getroffen om de opgaves binnen de Hervormingsagenda te coördineren.

Met dit project willen we de gemeenten, in samenwerking met de aanbieders en jeugdigen, ondersteunen om uitvoering te geven aan het richtinggevend kader en daarmee te werken aan de opgave binnen de Hervormingsagenda. Daarmee willen we een systeemverandering teweegbrengen die de situatie rondom wachttijden verbetert. En waarmee we bovendien ook in de toekomst de benodigde ondersteuning kunnen bieden aan jeugdigen in onze regio.

Uiteindelijk moet dit leiden tot een concept van '*Het lokale team van de toekomst*', waarin de werkzame elementen bij elkaar komen. Hierbij wordt ook gekeken naar wat er al is opgebouwd binnen het lokale team en de ontwikkelrichting van de gemeente. We verbinden het concept van het lokale team van de toekomst aan het *Richtinggevend kader Toegang, lokale teams en integrale dienstverlening*.

De thema's die in het concept van 'Het lokale team van de toekomst' verder worden uitgewerkt gaan over:

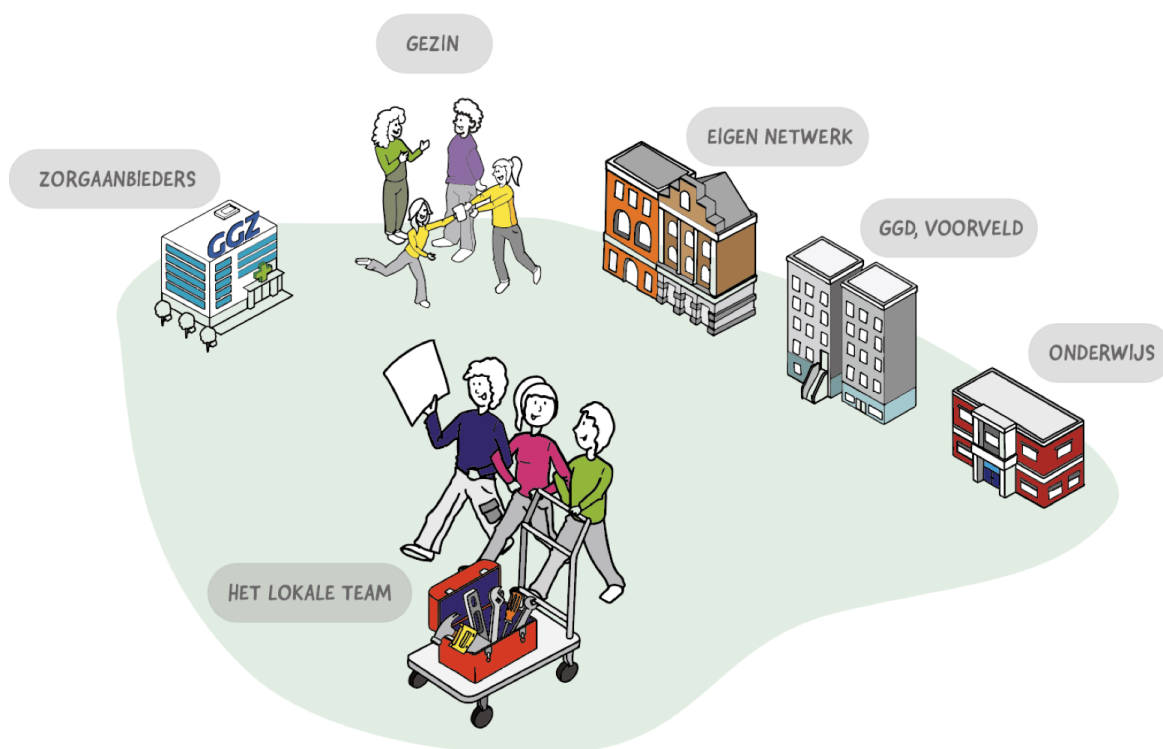
- A. Samenwerking met de netwerkpartners: Hoe organiseren we vanuit het lokale team de samenwerking met alle partijen op zo'n manier dat het de in-, door- en uitstroom ten goede komt? En wat is daarin de rol van aanpalende domeinen, zoals volwassen ggz, sociaal domein, gezondheid en het onderwijs.
- B. Brede analyse + matched care: Hoe organiseren we de brede analyse als we het zien als een interventie en een proces waarin een samenwerkingsrelatie opbouwen belangrijk is? Waarbij ook zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van andere spelers binnen het sociaal domein en het gesprek ook een normaliserende werking kan hebben.
- C. Hoe kijken we naar zorg?: Hoe zorgen we dat de regionale visie, waarin o.a. aspecten als tijdelijkheid (invliegen van specialistische zorg), leren omgaan met aspecten van het leven en investeren in een goede analyse bij de toegang gedragen en uitgevoerd kunnen worden door de verschillende ketenpartners?
- D. Casusregie: Hoe zorgen we ervoor dat het lokale team regie kan voeren, maar wel samen met de betrokken partijen positie inneemt en prioriteert?
- E. Evalueren en eindigen: Hoe pakt het lokale team zijn rol in het evalueren en eindigen van zorg, waarbij uitzoomen op het grote geheel, samen positie nemen, leren en kwetsbaar mogen zijn belangrijk zijn?
- F. Effectiviteit: Hoe zorgen we ervoor dat er ruimte komt door onder andere de administratieve last te verminderen en te sturen op basis van betrouwbare data?

Plaatje 1

3. Projectvoorstel

Inhoudelijk gaat het projectvoorstel over bovengenoemde thema's die centraal staan in het lokale team van de toekomst. In plaatje 1 en 2 laten we zien wat we gaan doen en met wie we dat willen doen.

Plaatje 2

Voor hoe we dat gaan doen, zoeken wij een of meerdere lokale teams jeugd binnen de gemeenten, om samen met het regionale projectteam aanpak wachttijden deze transitie stapsgewijs te doorlopen. Dat doen we middels concrete verbeterprojecten die de praktijk van het werk vanuit de lokale teams stapje voor stapje verbetert. We gebruiken daarvoor als basis de resultaten uit de gezamenlijk beeld- en kwartiermakersfase. Centraal staat het samenwerken aan oplossingen, testen, leren van elkaar en van andere lokale teams en van de praktijk. We geven hiermee dus ook uitvoering aan de kwaliteitseisen die beschreven staan in het *Richtinggevend kader Toegang, lokale teams en integrale dienstverlening*.

De gemeenten binnen de regio die interesse hebben om aan de slag te gaan met een of meerdere thema's binnen het concept 'Lokale team van de Toekomst', kunnen zich aanmelden bij de regionale projectleider, zie ook fase 2 hieronder.

Fase 1 concept Lokale Team van de Toekomst

We kijken samen met de 11 gemeenten naar de overeenkomsten, verschillen en kansen bij de verschillende lokale teams. Daar volgt een advies en bijhorend concept ontwerp (klantreis) bij. Dit is geen ontwerp dat gemeenten moeten volgen, maar is een voorbeeld van een sterk lokaal team waarin de verschillende werkzame elementen en hun potentie samenkomen. Waarbij we ook kijken hoe de onderdelen elkaar kunnen versterken en hoe dat er in een proces (vanuit het perspectief van het gezin) uit zou kunnen zien. Denk voor een oplevering dus aan een voorbeeld van hoe een klantreis van een gezin met een jeugd(zorg) vraag binnen jouw lokale team ingericht zou kunnen worden.

Het is hiervoor belangrijk om parallel, dus met gemeenten, te schakelen, en ook al te peilen waar potentie ligt en hoe die eruitziet. Waarbij we ook open gesprekken willen hebben met mensen van de werkvloer, om aan te sluiten bij wat werkt in de praktijk. Hiervoor is commitment nodig van zowel management als uitvoering en ook op op interpersoonlijk niveau.

Dit komt samen in de werkgroep toegang waar we de resultaten en een pitch voorleggen.

Fase 2 concept Lokale Team van de Toekomst

Met de gemeenten en hun (eigen) aanbieders die geïnteresseerd zijn om te beginnen om in de praktijk de werkwijzen gelinkt aan de bovengenoemde thema's te verbeteren, beginnen we met een kick-off sessie met de nieuwe teamleden. Wat is het doel van het traject, wat zijn (persoonlijke) belangen en hoe gaan we samenwerken.

Vanaf de kick-off gaan we iteratief in korte cycli van enkele weken verbeteren. Zo verbeteren we dus vanuit de praktijk met een klein team de klantreis. Wat er samen wordt verbeterd groeit dus vanuit de praktijk. Zo beginnen we met een deel van de klantreis, en wordt dat proces steeds completer en meer ingebed in de werkwijze (praktijk). In het begin testen we op papier, dan met collega's, dan met een klein groepje cliënten (die weten dat het een pilot is), waarna dat aantal langzaam kan groeien, tot het niet meer is te onderscheiden van de normale werkwijze en cliënten dus volgende de nieuwe wijze instromen – waarna het team verder kan groeien (wat in de volgende stap gebeurt).

Voortgang wordt afgestemd in de werkgroep toegang en het AO RSJ, waar we met- en van elkaar leren. Daarnaast wordt de voortgang afgestemd met de kerngroep aanpak wachttijden om ook de relatie met het gehele programma (en andere programma's) te waarborgen. Zij kunnen de voortgang bovendien helpen door op regionaal niveau te werken aan de goede voorwaarden, draagvlak en later eventueel ook regelgeving als dit nodig blijkt.

Fase 3 lokaal opschalen

Hoe meer er duidelijk is wat werkt en hoe de nieuwe klantreis er in de praktijk uitziet, hoe groter het team kan worden. Nieuwe mensen denken mee, worden meegenomen in het gedachtegoed en gaan langzaam ook op de nieuwe manier werken. Zo kunnen we ook vanuit de praktijk in scope groeien. Waar eerst een aantal mensen een deel van hun werk op de nieuwe manier deden, wordt dit geleidelijk groter. De oude werkwijze wordt zo geleidelijk vervangen door de nieuwe werkwijze. Zo gaan we dus van testen/ piloten – naar een nieuw normaal.

Fase 4 Verspreiden

Via de eerder genoemde kerngroep, werkgroep toegang en AO RSJ wordt er samen met andere gemeenten geleerd. Zo is er een plek waar lessen gedeeld kunnen worden en de aanpak als een olievlek kan groeien. Zeker als er meer partijen meedoen (denk aan aanbieders, huisartsen, onderwijs, ..) geeft dit een goede grond voor geleidelijke groei. Bovendien zijn niet alle gemeenten hetzelfde, en is opschalen/ verspreiden dus niet een kwestie van 'doe dit ook'. Ook daarom is de werkgroep toegang heel belangrijk, dan kan het vanuit eigen perspectief en vanuit de eigen situatie starten en groeien.

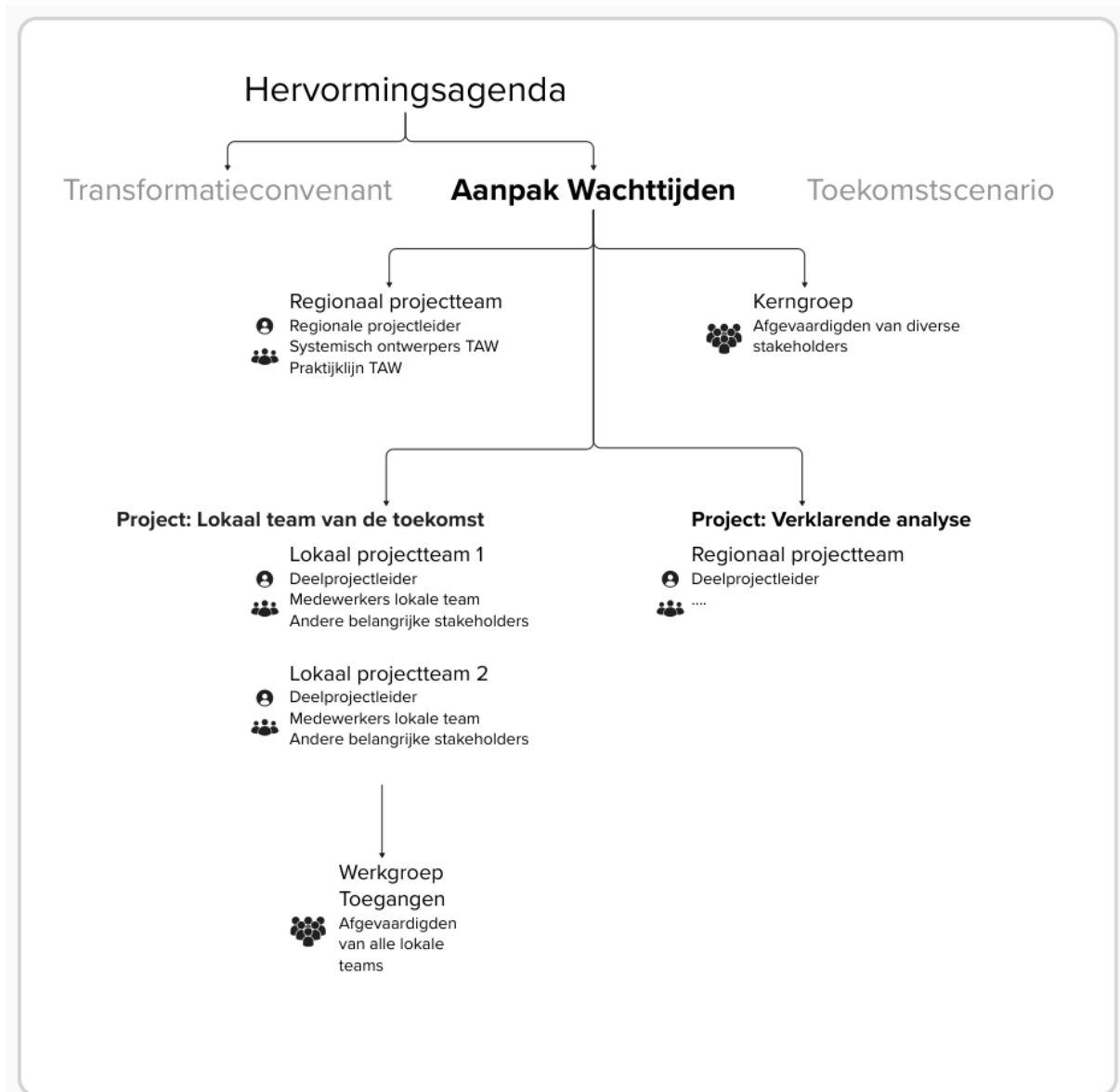
Parallel Data & Monitoring

Het afgelopen jaar is er ook gewerkt aan het inzichtelijk maken van de data rondom wachttijden. Deze werkgroep gaat parallel aan bovengenoemde fases verder met het inrichten van het regionaal dashboard. Daarnaast zal er tijdens fase 2 van het concept Lokale Team van de Toekomst ingezoomd worden op de eigen lokale data omtrent jeugdzorg van de gemeente en diens samenwerkende aanbieders.

Het project levert dus voor de gemeenten op meerdere vlakken resultaten op. Aan de ene kant gaan we voor directe resultaten in de vorm van afname in wachttijden, met alle positieve gevolgen voor de jeugdigen van dien. Deze aanpak is gericht op vertrouwen, proces en beweging in plaats van controle en output. Door actieve samenwerking tussen verwijzers, lokale team en aanbieders kunnen we ook beter definiëren welke (aanvullende) maatregelen bijdragen aan vermindering van wachttijden en wat partijen daarvoor van elkaar nodig hebben.

4. Governance

Het regionale project aanpak wachttijden komt onder de coördinatie van de Hervormingsagenda te vallen.

Dit project vergt een combinatie van regionale aansturing en lokale aansturing. Dat betekent dat er zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de bestaande structuren van het gemeentelijke lokale team en die van de aanbieder. Het regionale projectteam, bestaande uit de projectleider, systeemontwerpers OZJ en de praktijklijn van OZJ zullen de lokale deelprojectleiders ondersteunen en coachen op de principes van de aanpak.

De kerngroep wordt vooral gebruikt als klankbord, voortgang en platform voor leren & ontwikkelen. De werkgroep Toegang wordt gebruikt als leernetwerk.

Taken & Verantwoordelijkheden:

- De regionale projectleider werkt vanuit het RSJ IJsselland.

- De regionale projectleider deel de voortgang van het project in het AO / BO RSJ (drie keer per jaar, conform DVO);
- De regionale projectleider houdt verbinding en werkt samen met de andere lopende programma's die aanpak wachttijden raken (Transformatieconvenant, Toekomstscenario en IZA/ GALA);
- De gemeente die zich inschrijft voor een project, is daarmee ook de deelprojectleider;
- De deelprojectleider wordt gecoacht in het iteratief werken door de regionale projectleider;
- De deelprojectleider wordt tijdens het project ondersteund door een systeemontwerper;
- De kerngroep fungeert als klankbord en de voortgang wordt afgestemd om ook de relatie met het gehele programma (en andere programma's) te waarborgen. Zij kunnen de voortgang bovendien helpen door op regionaal niveau te werken aan de goede voorwaarden, draagvlak en later eventueel ook regelgeving als dit nodig blijkt.
- De werkgroep toegang en het AO RSJ is het leernetwerk van de regio waar alles samen komt en weer teruggaat naar lokaal;

6. Financiering

De eerder opgestelde begroting is nog steeds leidend, toereikend en is inmiddels goedgekeurd. Zie begroting RSJ 2025.

7. Planning

Planning toevoegen (plaatje)

8. Risico's

We onderscheiden de volgende risico's met impact en beheersmaatregelen.

Risico	Impact	Beheersmaatregel
Onvoldoende draagvlak binnen de gemeenten (zowel op manageriaal niveau als bestuurlijk)	Groot	Communicatieplan is leidend Bestaande overlegstructuren in de gemeenten en RSJ benutten om voortgang te delen Bijeenkomst managers sociaal domein
Geen inschrijvingen voor fase 2	Groot	Commitment binnen AO - BO RSJ Ambtelijk vragen om uitvoering mee te nemen
Het iteratief werken past niet binnen het lokale team	Groot	Successen en delen wat niet werkt in werkgroep toegang en AO RSJ
Overlap met de Ondersteuningslijn Stevige lokale teams VNG	Laag	Er is actief periodiek afstemming met het landelijke VNG programmateam. Lokaal verbinding zoeken met de gemeenten die ondersteuning hebben aangevraagd